

LEESNIVEAU

AVI	S	3	4	5	6	7	P		
CLIB	S	3	4	5	6	7	8	P	

Spanning | Avontuur

Toegekend door Cito i.s.m. KPC Groep

Mijn moeder is geen heks!

Een leesboek uit de serie *Spannend!*

AVI E4

CLIB 5

ISBN 978-90-5300-615-3

© Uitgeverij Delubas, Drunen

www.delubas.nl

Auteur: Anneriek van Heugten

www.anneriekvanheugten.com

Illustrator: Marlon Teunissen

www.dreamchasergallery.com

Realisatie: Projectgroep Delubas

Redactie: Dorette Zwaans, Anne Firet

Vormgeving: Janina Loeve

Alle rechten voorbehouden.

Mijn moeder is geen heks!

Anneriek van Heugten - Marlon Teunissen

dslubas

Opgepakt

'Daar! Dat is de heks! Zij heeft onze kinderen ziek gemaakt!'

Woest **beent** een dikke vrouw over de Markt. Haar gezicht is rood en haar ogen spuwen vuur. Naast haar loopt een man met een hoed op en **een degen** aan zijn riem. Een menigte mensen hobbelt mee.

'Ik wist wel dat er iets niet pluis was met dat mens,' roept iemand.

'Ze is gewoon een heks!' gilt een ander.

Janneke krijgt een slap gevoel in haar benen. De boze massa komt recht op haar en haar moeder af!

Janneke herkent de dikke vrouw en de man met de hoed. Het zijn **schout** Willems en zijn vrouw.

'Nelle Pots, wat heb je met mijn zoon gedaan?' Vrouw Willems staat met haar handen in de zij voor Jannekes moeder.

Die gaat rustig door met appels **schikken** in hun kraampje. Ze zegt: 'Ik heb hem een appel gegeven.'

'Hij at ervan, en nu is hij doodziek!' krijst de vrouw.

'Mijn zoon is ook ziek,' jammert een tweede vrouw.

'Hij heeft een hapje van die appel genomen!'

Een man valt haar bij. 'Mijn dochters zijn allebei ziek.

Zij hebben ook een appel van Nelle gekregen.'

'Ze spreekt een vloek uit over haar appels. En dan geeft ze ze aan onze kinderen. Ze is een heks!' Vrouw Willems stoot tegen de kraam. De appels rollen alle kanten op. Haastig probeert Janneke ze bij elkaar te rapen.

'Grijp haar,' schreeuwt iemand. Armen graaien over het kraampje heen. Nelle doet een stap naar achter. Janneke rent naar haar moeder toe. Ze slaat haar armen om haar moeders middel.

'Wacht!' briest de schout. 'Als iémand haar grijpt, ben ik het! Ik ben in deze stad de baas.' Hij keert zich naar Jannekes moeder. 'Nelle Pots, maak de vloek ongedaan. Anders gooi ik je in het gevang!'

Nelle staat met rechte schouders voor de schout.
'Ik kan u niet helpen, heer schout,' zegt ze kalm.
'En waarom niet, heks?' snauwt de schout.
'Ik heb geen toverkracht,' gaat Nelle verder. 'En als ik toch probeer te doen wat u vraagt, wat dan? Dan lijkt het of ik toegeef dat er een vloek in de appels zit. En dat is niet zo. Ik ben onschuldig, heer schout.'

'Dat zullen we nog wel eens zien.' De schout knipt met zijn vingers en roept zijn helpers: 'Rakkers!' Vanuit de menigte duiken twee mannen op. Ieder pakken ze Nelle bij een arm. Ze sleuren haar achter de kraam vandaan. 'Naar het Steen met haar!' roept de schout.

'Nee!' gilt Janneke. Haar stem slaat over. Wat denkt die schout wel? Dat hij haar moeder zomaar **in de bak kan gooien?**

'Moeder!' Ze slaat de rakkers op hun rug. 'Laat haar los!' Nelle kijkt om. 'Niet doen, Janneke. Ik wil niet dat ze jou ook oppakken. Maak je geen zorgen. Ik ben zo weer vrij. Breng jij Mette en de koopwaar thuis?'

Janneke blijft staan. Ze zoekt steun bij hun trouwe merrie. Die wacht braaf naast de kraam.

Jannekes keel zit dicht en haar ogen staan vol tranen. Met haar hoofd tegen dat van het paard kijkt ze toe hoe haar moeder wordt meegenomen.

Bang en alleen

Janneke snikt zachtjes. Ze kijkt omhoog naar het Steen. Zit moeder achter één van die raampjes? Of zit ze onder de grond in de kerker? Waar sluiten ze de heksen op? Janneke weet het niet. Ze weet één ding wel: haar moeder is geen heks! Wat die stomme schout ook zegt.

Ze heeft Mette en de kar met groenten en fruit naar hun huisje gebracht. Daarna is ze meteen terug naar de stad gegaan. Ze was nog net op tijd. De poorten waren bijna dicht. Maar waar moet ze nu slapen? Een flauwe maan geeft een beetje licht. Groot en zwart steekt het Steen boven de huizen uit.

Janneke durft haar moeder niet te roepen. Ze wil geen aandacht trekken. Moeder zegt altijd dat de stad vol zit met **gespuis**. In het donker komen de dieven uit hun hol.

Er klinkt lawaai uit **de herberg** een eindje verderop. Twee mannen rollen de straat op. Ze vechten. Anderen komen erbij staan joelen. Een man met maar één been hinkt langs. Zijn kruk tikt op de straat. Met een scheve grijns kijkt hij Janneke aan.

Ze rilt. Ze trekt haar omslagdoek dichter om zich heen.
Dan kruipt ze weg in een steegje naast het Steen.
Ze zakt op de grond, met haar rug tegen de muur. Hier
zal ze op moeder wachten. Morgen laten ze haar vast
weer vrij. Ze zullen wel inzien dat ze zich vergist hebben.
Janneke **dommelt in**.

Dan voelt ze een zware hand op haar schouder.

Pieter

Jannekes hoofd schiet omhoog en bonkt tegen de muur achter haar. Ze is ineens klaarwakker. Voor haar knielt een grote man. Janneke gilt van angst. De man klemt zijn vingers om haar schouder. Zijn andere hand legt hij op haar mond.

Janneke schopt en schudt met haar hoofd heen en weer. Haar hart gaat tekeer als een **specht** tegen een boom. 'Janneke, rustig! Stil nou!' Die man kent haar naam! Verrast houdt Janneke stil. De man haalt zijn handen weg. Ze ziet zijn gezicht bij het zwakke licht van de maan. 'Pieter!' zucht ze. De angst glijdt van haar af. Pieter **is de smid**. Hij is een goede vriend van haar moeder.

Elke maandag, als Nelle en Janneke op de markt staan, komt Pieter wel een keer langs. Janneke denkt soms dat de smid **een oogje heeft op** haar moeder.

Ze ruikt bier. Pieter zal wel uit de herberg komen. Gelukkig is hij niet dronken.

‘Wat doe jij hier zo laat nog?’ vraagt de smid. ‘Waar is je moeder?’

Janneke kijkt Pieter bedroefd aan. Ze wijst naar het Steen. ‘Daar. Ze zeggen dat ze een heks is.’

‘Wát?’ Pieters ogen staan vol ongeloof.

Jannekes lip trilt. Plots rolt er een traan over haar wang. Pieter slaat een arm om haar heen. ‘Ga met me mee naar huis,’ zegt hij. ‘Hier kun je niet blijven.’

'Maar...' aarzelt Janneke. Ze kijkt naar het Steen.

'Moeder...'

'Je kunt nu niks voor haar doen,' dringt Pieter aan.

'Morgen gaan we proberen haar eruit te krijgen.'

'Kan dat?' vraagt Janneke.

'Kom,' zegt Pieter. 'Vertel me onderweg maar wat er gebeurd is. Ik weet nog van niks. Ik ben drie dagen de stad uit geweest. En schrik niet als we bij mij thuis komen. Er slaapt nog iemand in mijn huis.'

Hessel

Janneke stapt naast Pieter door de stad. Als ze klaar is met haar verhaal, zegt hij: 'De schout is gek. Jouw moeder is helemaal geen heks.'

'Dat zei ik ook.' Janneke voelt weer een snik opkomen. 'Maar hij luisterde niet.'

Ze lopen Pieters straat in. Zijn huis en de werkplaats zijn donker. Zachtjes doet Pieter de deur open. In de haard gloeien nog kooltjes van het vuur. Er vlakbij staat een rustbankje.

Alles lijkt rustig, maar ineens springt er iemand op van de bank! Janneke schrikt zich te pletter.

'Wie is daar?' klinkt een jongensstem. 'Ik sla je met **de pook**, hoor!'

'Hessel, alsjeblieft zeg, ik ben het. Je wist toch dat ik laat thuis zou komen?' zegt Pieter. 'Gebruik die pook liever om het vuur wat **op te porren**.'

Hessel laat de pook zakken.

'Wie heb je bij je?' vraagt hij.

'Dit is Janneke,' zegt Pieter. 'Waarom lig jij niet in bed?'

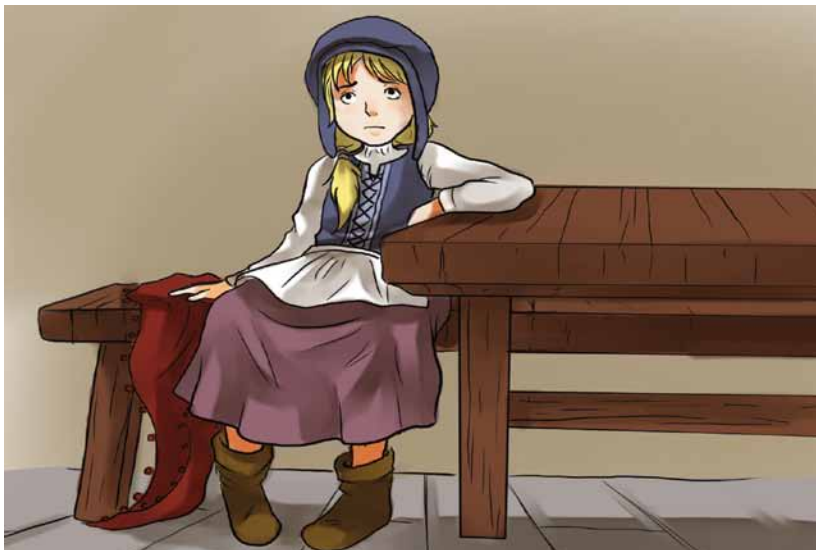
'Ik was op de bank in slaap gevallen,' broemt Hessel.

'Dat komt dan goed uit. Nu kan Janneke in jouw bed.

Blijf jij maar op die bank vannacht.'

Janneke laat zich zakken op de houten bank bij de tafel.

Ze is doodmoe.

Pieter pakt een kruik en schenkt een kroes slap bier in.
'Hier,' zegt hij tegen Janneke.
'Daar knap je van op.'

Het vuur laait op. Hessel gooit de pook aan de kant en komt aan tafel zitten. Hij steekt zijn hand uit naar de kruik, maar Pieter houdt hem tegen. 'Eerst netjes vragen,' zegt hij streng.
Hessel zucht en zegt nors: 'Ik hoef al niet meer.'
Hij staat op en kruipt weer op de rustbank.

'Hessel is de zoon van mijn zus,' vertelt Pieter tegen Janneke. 'Zijn vader is dood en hij kreeg steeds meer slechte vrienden. Daarom is hij nu bij mij. Ik leer hem het vak van smid. Zo kan ik hem tegelijk wat in de gaten houden. Trek je van hem niks aan, hoor.'
'Nee,' klinkt het knorrig vanaf de bank. 'Trek je van mij vooral niks aan.'

'Stel je niet aan, Hessel,' zegt Pieter. 'Janneke heeft meer zorgen dan jij. Haar moeder zit in het Steen.'

'O?' Hessel draait zich naar haar. 'Wat heeft ze gedaan?'

'Niks,' roept Janneke. 'De schout zegt dat ze een heks is. Maar dat is niet waar!'

'Ha, dan zal hij haar wel **martelen** tot ze **bekent**.'

'Hessel,' roept Pieter. 'Hou je mond!'

Janneke **voelt het bloed uit haar gezicht trekken**.

'Is dat waar, Pieter?' Haar stem bibbert.

'Zo'n vaart loopt het vast niet,' **sust** Pieter met een boze blik op Hessel. 'Zodra het licht is, ga ik naar het Steen om te zeggen dat ze onschuldig is. In de herberg hoorde ik dat er een boel mensen ziek zijn. Er zit gewoon iets in de lucht. Dat heb je soms.'

'Toch niet **de pest**?', vraagt Janneke bang.

'Welnee,' zegt Pieter. 'Na een paar dagen spugen en diarree zijn ze weer beter. Met die appels van je moeder heeft dat niks te maken.'

'Kijk maar uit,' snuift Hessel. 'Voor je het weet pakken ze jou ook op.'

'Hoezo?' vraagt Pieter.

'Nou, omdat vrienden van een heks zelf ook verdacht zijn.'

'Dan ga ik zelf,' beslist Janneke. 'Ik wil niet dat Pieter gevaar loopt.'

'En de dochter van een heks is helemáál verdacht,' zegt Hessel. 'Dat snap je zelf toch ook wel?'

'Maar wat moeten we dan doen?' roept Janneke uit.

Even is het stil. Dan zegt Hessel: 'Ik ga wel. Mij kent niemand hier nog. Ik slijm een beetje met de wachters. En dan vraag ik gewoon of het waar is dat er een heks is opgepakt. Ik weet zeker dat die mannen heel graag zullen praten. Als ze maar indruk kunnen maken.'

'Je weet er veel van,' zegt Pieter droog. Dan schudt hij zijn hoofd en staat op. 'Kom, we gaan slapen.'

Een tijdje later ligt Janneke op een strozak in een hoek van de kamer. Hessel heeft zich opgekruld op het bankje. Pieter ligt in zijn eigen bed. Ze hoort hem zacht snurken. Ze denkt aan moeder. Ligt ze in een vochtige, donkere cel? Op vies, stinkend stro? Knagen de ratten aan haar tenen? Janneke heeft al veel **gruwelijke** dingen over het Steen gehoord. En dan Hessel met zijn opmerking over dat martelen... Woest veegt ze over haar ogen. Was het maar vast morgen.

In het Steen

Voor de zoveelste keer tuurt Janneke de straat af. Hessel is al uren weg. Zó lang kan het toch niet duren om uit te vissen hoe het met moeder is? Ze zucht diep en gaat naar binnen.

Ze spoelt kroezen om die niet vies zijn. Ze pookt het vuur op dat al flink brandt. Ze trekt op Pieters bed een deken recht die niet scheef ligt. En loopt weer naar buiten. Pieter is in de werkplaats. Hij praat met een klant. Het gaat over een grote klus. Ze wil vragen of hij gaat kijken waar Hessel blijft, maar ze kan hem nu niet storen. Ze gluurt om de hoek van de werkplaats. De klant lijkt tijd genoeg te hebben. Janneke kan wel gillen van ongeduld.

Dan neemt ze een besluit. Ze pakt haar omslagdoek en glipt het huis uit.

Bij de poort van het Steen staan twee wachters. Hessel is nergens te zien. Janneke raapt haar moed bij elkaar en stapt op de wachters af.

Dan komt er een man de hoek om. Jannekes hart staat stil. Het is de schout! Met een **grimmig** gezicht beent hij naar de poort van het Steen. Janneke ziet dat hij haar herkent en ze zet het op een lopen.

Maar de schout is sneller. In een paar tellen is hij bij haar en grijpt haar arm. 'De dochter van de heks!' zegt hij met een valse grijns. 'Komt dat even goed uit. Kom jij eens mee, meisje.'

Hij trekt Janneke mee het Steen in. Hij beveelt een wachter om hen te volgen. De schout loopt erg snel. Daardoor struikelt Janneke een paar keer.

Ze gaan door een lange gang. Tegen de muur hangen houders met fakkels erin. De schout en de wachter pakken er allebei één. Dan gaan ze langs een trap naar beneden. De trap draait en draait. Janneke wordt er duizelig van. 'Ik wil naar mijn moeder,' roept ze.

De schout staat stil. Zijn hand houdt Jannekes pols in een ijzeren greep. 'Je gaat ook naar haar toe, meisje. Wees maar niet bang,' zegt hij. 'Echt?' Janneke kijkt hem met grote ogen aan. De schout zegt niets meer, maar trekt haar verder mee de trap af. Aan het eind komen ze uit in weer een gang. Het is er **kil**. Er groeit mos op de muren. Links en rechts zijn houten deuren. In elke deur zit een klein raampje met tralies ervoor.

De schout loopt met de fakkel voor zich uit de gang in. Zijn andere hand zit nog steeds om Jannekes pols. Dan stopt hij voor een van de deuren. 'Maak open,' zegt hij **bars** tegen de wachter.

Zeg het!

'Oh, moeder!' Janneke wil naar Nelle toe, maar de schout laat haar niet gaan.

In de kleine, mufte cel knippert haar moeder met haar ogen tegen het licht van de fakkel. Wat ziet ze eruit! Vol schrammen en blauwe plekken. Haar haar in klitten. Haar jurk gescheurd. Om haar polsen heeft ze ijzeren boeien. Die zitten met kettingen aan een ring in de muur. In de cel stinkt het zo, dat Janneke ervan kokhalst.

'Janneke,' fluistert Nelle. Een traan rolt over haar wang. Haar hoofd zakt op haar borst.

'Wat hebben jullie met haar gedaan?' gilt Janneke. 'Laat me los!'

'Die moeder van jou is een taaie,' zegt de schout. 'Wat we ook met haar doen, ze geeft niet toe. Dat had ik niet verwacht. Maar jij zult ervoor zorgen dat ze bekent. Let maar op.'

Hij duwt Janneke naar Nelle toe. 'Kijk maar eens goed naar je mooie meisje, Nelle Pots,' snauwt hij. 'Als wij met haar klaar zijn, zal ze niet meer zo mooi zijn.' Nelle kijkt met een ruk op. 'Waag het niet, Willems!' Ze rukt aan de boeien, maar ze kan geen kant op.

'We hóéven haar geen pijn te doen,' zegt de schout. De toon is mild, maar Janneke krijgt er kippenvel van. 'Als jij bekent dat je een heks bent, gebeurt haar niets.' 'Moeder, wat bedoelt hij?' Janneke kijkt in paniek van haar moeder naar de schout en terug.

'Nee!' schreeuwt Nelle. 'Laat haar met rust!'

'Geef je toe dat je een heks bent?'

'Ze is geen heks!' krijst Janneke.

'Wil je dat jouw lieve kindje met de zweep krijgt? Of dat haar handje in de duimschroef gaat?' bijt de schout Nelle toe. Hij draait Jannekes arm op haar rug. Janneke schreeuwt het uit.

'Nee!' jammert Nelle. 'Moeder!' gilt Janneke.

'Geef je toe dat je een heks bent?' De schout draait ook Jannekes andere arm op haar rug.

Ze gilt nog harder.

'Ja! Ik ben een heks! Ik ben alles wat je wilt, maar laat mijn meisje los!' snikt Nelle ten slotte.

'Heb je de appels vervloekt? Heb je de kinderen ziek gemaakt?'

'Ja! Ja! Doe Janneke niks! Alsjeblieft!'

'Zeg het!'

'Ik heb de appels vervloekt,' fluistert Nelle. 'Ik heb de kinderen ziek gemaakt.' Na die woorden valt ze voorover in het stro. Haar lichaam schokt van het huilen.

'Kijk eens aan. Was dat nou zó moeilijk?' zegt de schout. Hij duwt Janneke van zich af. Die zakt naast haar moeder neer en klemt zich ten einde raad aan haar vast.

Wat nu?

'Het is mijn schuld,' roept Janneke. 'Ik had niet naar het Steen moeten gaan. Dan had de schout mij niet gezien. En dan had moeder niet bekend. Het is mijn schuld dat ze **op de brandstapel komt!**' Ze snikt het uit. Nog nooit heeft ze zich zó ongelukkig gevoeld.

'Dat is niet waar!' zegt Pieter. 'Als Hessel gewoon naar huis was gekomen, was dit niet gebeurd. Maar nee, meneer moest in de stad op avontuur!' Hij slaat met zijn vuist op tafel. Woedend kijkt hij naar Hessel. Die zit in elkaar gedoken op het bankje.

'Het spijt me,' piept hij. 'Ik zag een goochelaar en ik móést mee om te kijken.'

'En intussen zag je ook nog kans om een beurs te rollen,' briest Pieter. 'Ik weet niet wat er van jou worden moet, Hessel Dirks! Het is dat ik de schout een rotzak vind. Anders gaf ik je aan, neefje of niet.'

'Wat moeten we nu doen?' snottert Janneke. Haar ogen voelen dik van het huilen.

'Nelle heeft bekend,' zucht Pieter. 'Ik denk niet dat we veel kunnen doen.'

'Bij ons in de stad krijgt een heks tenminste nog een proces,' zegt Hessel. 'Wanneer wordt ze verbrand?'

'Overmorgen,' fluistert Janneke. Ze sluit haar ogen. Ze wil er niet aan denken. Het is té erg.

De brandstapel

De volgende dag ging Pieter met de schout praten. Hij had zijn best gedaan om Nelle vrij te krijgen. Maar de schout wilde niet toegeven. Nelle had bekend dat ze een heks was, zei hij. Ze moest dus gestraft worden. Daar was niks meer aan te doen. Nu is het zover. Op de Markt wordt een brandstapel gebouwd. Janneke kijkt ernaar, samen met Pieter en Hessel.

Ze weet niet of ze straks kan aanzien hoe moeder daar zal sterven... Maar ze moet er zijn. Voor moeder. Ineens schiet haar iets te binnen. 'Mette!' roept ze. 'Moeder houdt zo veel van ons paard. Ze moet afscheid van haar kunnen nemen. Ik ga Mette halen!'

'Dan ben je te laat terug, Janneke,' zegt Pieter. 'En je moeder heeft jouw steun hard nodig.'

'Ik doe het wel,' biedt Hessel aan. 'Waar wonen jullie?' Gauw legt Janneke de weg naar hun huisje uit. Hessel is al weg. 'Ik doe zo snel ik kan!' roept hij nog.

Janneke en Pieter blijven wachten op de Markt. Die stroomt langzaam vol. De mensen zien er opgewonden uit. Janneke kijkt ernaar met tranen in haar ogen. Zo veel mensen die willen zien hoe haar lieve moeder wordt verbrand. Weten ze eigenlijk wel dat Nelle onschuldig is? Of kan hun dat niks schelen? Komen ze gewoon voor **het spektakel**?

Dan stokt haar adem. 'Pieter,' zegt ze. 'Daar loopt de zoon van de schout. En hij ziet er niet echt ziek uit!' 'Je hebt gelijk! Wacht.' Pieter loopt naar voren en gaat op de trappen van het stadhuis staan.

Dan roept hij keihard: 'Mensen! Luister naar mij! Zie daar de zoon van schout Willems! Gezond en wel! Er is geen vloek! Nelle is geen heks!'

Er ontstaat **rumoer**. Sommigen roepen met Pieter mee. Anderen schreeuwen dat Nelle wél een heks is. Een paar mannen beginnen te vechten.

Janneke krijgt een beetje hoop. Wie weet zorgt een rel ervoor dat het allemaal niet doorgaat. Maar de hoop verdwijnt meteen als een kar over de keien ratelt.

'Daar is de heks!' roept iemand.

Alle hoofden draaien in de richting van de kar.

De mensen lijken de zoon van de schout alweer vergeten. Ze joelen en roepen. Ze spugen naar de kar. In een houten kooi op de kar zit Nelle. Ze beweegt niet. Janneke voelt een felle steek van verdriet in haar hart. 'Moeder!' roept ze.

Rakkers trekken Nelle uit de kooi en binden haar vast op de brandstapel. Janneke probeert wanhopig haar moeders blik te vangen. Maar Nelle staart recht voor zich uit. Alsof ze niets hoort en ziet.

Janneke speurt de Markt af. Nog geen Hessel te zien. Schiet op, smeekt ze in gedachten. Ze slikt haar tranen weg en neemt Pieters hand stevig vast.

Een **priester** staat naast de brandstapel en zegt een laatste gebed. Als hij klaar is, beveelt de schout om het vuur aan te steken. De menigte valt stil. Vol spanning kijken de mensen toe. En dan...

Hoog bezoek

In vliegende vaart galoppeert een paard de Markt op.
'Mette!' roept Janneke met een snik. 'Moeder, kijk, daar is Mette. Voor jou!'
Nelles ogen lichten op.
Heel even.

Op Mettes rug zit Hessel. Maar hij is niet alleen. Achter hem zit een man. Die ziet eruit alsof hij erg rijk is.
Hessel schreeuwt de longen uit zijn lijf. 'Stóóóp! Stop! Stoppen, zeg ik!'

Mensen stuiven aan de kant. Ze duwen, gillen en schelden. Vlak voor de schout staat Mette stil. Ze briest en steigert. Hessel springt van haar rug en helpt de man af te stijgen.

'Wie is dat?' vraagt Janneke.

Pieters mond valt open. 'Dat... dat is **de graaf,**' stamelt hij. 'Onze landheer!'

Op de Markt rekken de mensen hun halzen om niets te missen. Voor Pieter nog iets kan zeggen, klinkt de zware stem van de graaf: 'Heer schout, laat die vrouw vrij!'

'Wat zegt u?' roept de schout. Haastig maakt hij een buiging. 'Deze vrouw is een heks, heer graaf. Het is haar verdiende loon.'

'Ik heb iets heel anders gehoord, heer schout,' zegt de graaf. Hij wenkt Hessel, die snel bij hem komt staan.

'Dit is Hessel. Hij zegt dat u deze vrouw zomaar **heeft veroordeeld.** Zonder proces! Is dat waar?'

Janneke houdt haar adem in. Hoop vlamt weer op in haar borst. Zou het kunnen dat de graaf redding brengt?

'Ze heeft bekend, heer graaf,' roept de schout. 'Een proces was niet nodig.'

'Iedereen heeft recht op een eerlijk proces, heer schout.' De stem van de graaf klinkt streng.

De schout krimpt een beetje in elkaar. Sommige mensen grinniken. Ze vinden het blijkbaar leuk dat de schout een standje krijgt.

De graaf loopt naar de brandstapel. 'Volgens deze Hessel bent u geen heks,' zegt hij tegen Nelle. 'Maar toch heeft u bekend. Waarom?'

'Als ik niet bekende, zou de schout mijn dochter met de zweep geven,' snikt Nelle. 'Of nog ergere dingen met haar doen.'

De graaf keert zich weer naar de schout. Op kalme, maar ijzige toon zegt hij: 'U beweerde dus dat deze vrouw uw zoon ziek had gemaakt.'

'Ja, heer graaf! En nog veel meer andere kinderen ook,' roept de schout. 'Ze sprak een vloek uit over haar appels.' Janneke kan zich niet inhouden. 'Het kwam niet door de appels,' roept ze.

'Hoe is het nu met uw zoon?' wil de graaf weten.
'Heu... ietsje beter, heer graaf,' mompelt de schout.
'Hij is zo gezond als wat,' roept Pieter. 'Kijk maar, daar staat hij!'
De graaf strijkt met zijn hand over zijn baard. Hij lijkt na te denken. Dan zegt hij: 'Kreeg uw zoon koorts?'
'Ja, heer graaf.'

'Hmm. En moest hij spugen? Had hij diarree?'
'Ja, ja, heer graaf, dat was het! U snapt het!' De schout lijkt opgelucht, maar Janneke zakt de moed weer in de schoenen. Waarom vraagt de graaf dat allemaal?

'Maar nu is hij dus weer beter,' gaat de graaf verder.
'Omdat Nelle Pots de vloek ongedaan heeft gemaakt. Dat kan alleen een heks,' zegt de schout.

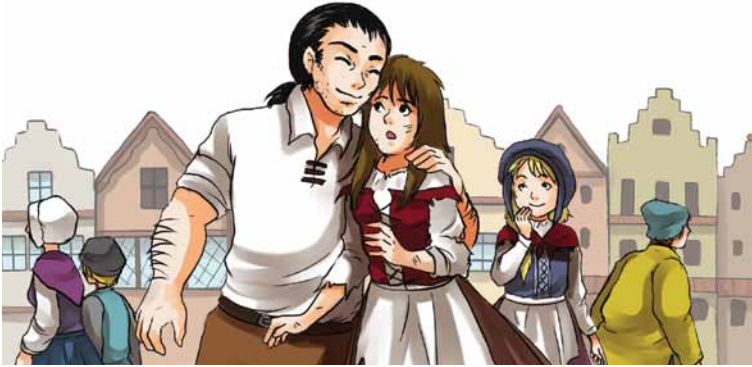
'Genoeg onzin, schout!' antwoordt de graaf bars. 'Ik heb dezelfde ziekte gehad. Net als de helft van mijn hof. Dit is niet het werk van een heks. Er zit gewoon iets in de lucht. Rakkers, maak die vrouw los! En u, heer schout, u spreek ik nog!'

De rakkers doen wat de graaf bevolen heeft. Even later valt Janneke haar moeder dolgelukkig in de armen.

Zo slecht nog niet

Terwijl de Markt leegloopt, slaat Pieter een arm om Nelle heen. Hij houdt haar stevig vast. Janneke ziet het en glimlacht.

Dan stapt ze op Hessel af. 'Hoe heb je dat gedaan?' vraagt ze. 'Ik bedoel maar... de graaf!' 'Ik reed op de weg terug naar de stad,' vertelt Hessel. 'En toen zag ik een man naast een paard lopen. Het paard had een hoefijzer verloren. De man moest dringend naar de stad en vroeg of hij kon meerijden. Ik zei ja, maar dat zijn paard niet meekon, omdat ik vreselijke haast had. Wist ik veel dat het de graaf was!

Onderweg heb ik alles over Nelle verteld. Hij zei: "Als je heel hard rijdt, kan ik die vrouw misschien nog redden."
Ik had geen idee hoe hij dat wilde doen, maar ik heb Mette flink **aangespoord**. Ze rende zo hard ze kon!

Janneke streelt de neus van het paard. 'Lieve Mette,' zegt ze met een brok in haar keel.

Pieter kijkt om. 'Waar is het paard van de graaf nu?'
'Aan een boom. Ik zei dat ik een goede smid in de stad kende. En dat die het wel zou gaan halen.'

'Aha,' lacht Pieter. 'Dan gaan we dat maar eens doen. Kom mee, je moet tenslotte het vak leren. Nelle en Janneke, gaan jullie maar vast naar mijn huis. Dan vieren we straks de goede afloop.'

Janneke kijkt hem stralend aan. 'Weet je, Pieter,' zegt ze, 'Hessel is zo slecht nog niet. Volgens mij komt het helemaal goed met hem!'

En dan geeft ze Hessel zomaar een kus.

woordenlijst

blz.

- 6 **beent (benen):** loopt met grote stappen.
- 6 **een degen:** een lang, scherp soort zwaard.
- 7 **schout:** de baas van de stad.
- 7 **schikken:** goedleggen, opstapelen.
- 9 **rakkers:** helpers van de schout (zoiets als agenten bij ons).
- 9 **in de bak kan gooien:** in de gevangenis kan stoppen.
- 12 **gespuis:** boeven, slechte mensen.
- 12 **de herberg:** het eenvoudige hotel.
- 13 **dommelt in (indommelen):** valt langzaam in slaap.
- 14 **specht:** vogel met een scherpe snavel.

- 14 **is de smid:** maakt van ijzer voorwerpen die mensen nodig hebben.
- 15 **een oogje heeft op (een oogje hebben op):** verliefd is op.
- 18 **de pook:** de ijzeren staaf.
- 18 **op te porren (opperen):** harder te laten branden.
- 19 **een kroes:** een hoge beker.
- 20 **martelen:** heel veel pijn doen.
- 20 **bekent (bekennen):** zegt dat ze het gedaan heeft.
- 20 **voelt het bloed uit haar gezicht trekken:** voelt haar gezicht wit worden.

- 20 **sust (sussen)**: troost, kalmeert.
- 20 **de pest**: een besmettelijke ziekte (waar je dood aan ging).
- 22 **gruwelijke**: vreselijk erge.
- 24 **grimmig**: boos, bars, dreigend.
- 26 **kil**: koud.
- 26 **bars**: erg streng, niet vriendelijk, grimmig.
- 27 **muffe**: benauwde, een beetje stinkende.
- 29 **de duimschroef**: klem om iemands duim te martelen.
- 31 **op de brandstapel komt**: levend verbrand wordt op een stapel hout.
- 32 **een beurs te rollen**:
een portemonnee te stelen.

- 32 **een proces**: een rechtszaak.
- 34 **het spektakel**: de voorstelling, het schouwspel.
- 35 **rumoer**: lawaai, herrie.
- 36 **priester**: een man die de mensen over God vertelt.

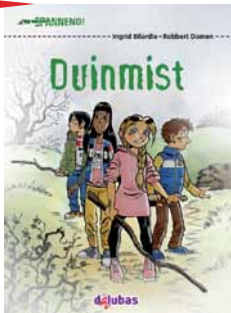
- 38 **de graaf**: man van adel die een landstreek bestuurt.
- 38 **heeft veroordeeld (veroordelen)**: straf heeft gegeven.
- 42 **mijn hof**: al mijn bedienden.
- 44 **aangespoord (aansporen)**: hard laten rennen.

SPANNEND!

De *Spannend!*-reeks bestaat uit heel spannende boeken voor kinderen vanaf groep 6. De boeken zijn lekker makkelijk om te lezen en ze zijn niet te dik. Je hebt ze zo uit!

Deze derde serie bestaat uit tien superspannende boeken:

AVI E4

Vier kinderen verdwalen in de mist. En loopt daar nu wel of niet ook een enge man?

Iedereen zegt dat de moeder van Janneke een heks is. Zal ze echt als heks verbrand worden?

AVI M5

Lisa's hond is vergiftigd. Wie heeft dat gedaan? Lisa denkt dat ze het weet.

De moeder van Tosca en Wieke heeft gestolen. Maar ze weet er zelf niets van! Hoe kan dat?

AVI E5

Waarom heet het huis waar Storm woont *Het bloedhuis*? En waarom mag hij niet in de kelder spelen?

In een kasteel zien Fleur en Bas een deur met *Verboden Toegang*. Als ze er toch door gaan, verdwalen ze.

AVI M6

Alex doet klusjes voor een oude dame. Dan wordt ze overvallen. Heeft Davy er iets mee te maken?

Tims broer moet voor een crimineel een schilderij stelen. Maar iemand is hem voor. Ze gaan erachteraan.

AVI E6

Er is een overstroming in het dorp. De poppenspeler krijgt de schuld en vlucht. Zal Woeri hem vinden?

Miklas is getuige van een overval. Hij herkent de dader bij de politie. Herkent de dader hem ook?

Dit vinden Chris, Rens en Lisa uit groep 7B van basisschool St. Antonius in Best:

- ▶ *Het is voor jongens en meisjes een supercool boek!* Chris, over *Vergif*
- ▶ *De kinderen verdwalen in de kerkers, het is megaspannend!* Rens, over *Verdwaald in het kasteel*
- ▶ *Als je in dit boek aan het lezen bent, dan kom je er niet meer uit!* Lisa, over *De vlucht van de poppenspeler*

Fan van spannende boeken? Kijk op www.delubas.nl voor serie 1 en 2 van de *Spannend!*-reeks.